

**Ledová Praha se blíží!
3. – 5. se otevře i vám**

LEDEN
2017

32. PTO SEVERKA | SEZNAMTE SE (6)

ŠIMON ŠIKANISTA | O DĚTECH TROCHU JINÝCH (12)

PÉČE NEBO DOZOR? | GÓLY A PŘEŠLAPY (15)

VÝMĚNA MEZI DOBROVOLNÍKY ČR-IZRAEL 2016

V říjnové Mozaice jste se na str. 8 a 9 mohli dočíst o pravidelné výměně, při které zástupci organizací ČRDM uvítali dobrovolníky z Izraele. V listopadu jsme jim návštěvu oplatili a bylo to vážně super!

1. den: Po příletu do prosluněného Tel Avivu a náročné celní kontrole nás vyzvedla Shlomit (Šéfka CYMI – Council of Youth Movement in Israel). U uvítacího oběda (místní speciality shakshuka a hummus) nás uvedla do toho, jak to vlastně funguje s organizací mládeže a s dobrovolníky všeobecně v Izraeli. Po obědě nám průvodkyně Maya ukázala krásy Tel Avivu a starého Města Jaffy. Den uzavřela večeře s Izraelci, které jsme v Praze hostili na začátku září, procházka k hotelu a koupel v moři.

2. den: Na severu Tel Avivu jsme navštívili organizaci Young Maccabi. Ta má na starosti lidi ve věku 18–19, kteří roční státní službou oddalují armádu. Poté jsme se odebrali na místní trhy, kde se dalo sehnat snad úplně všechno. Odpoledne jsme jeli za Tel Aviv za organizací Noar Leumi, která je podobná jako Pionýr, Skaut... Po krátké prezentaci už v místnosti bylo 50 dětí, se kterými si vedoucí hráli hry... Odtud zpět do centra do skautské klubovny v bombovém krytu (kterých je v Izraeli jak máku). Dost nás překvapilo, že na „schůzce“ bylo cca 400 dětí různých národností (Afrika, Filipíny, Vietnam, Izrael, Arábie).

3. den: Měli jsme volno, a tak jsme si se třemi kolegy udělali výlet do Nazaretu. Navštívili jsme chrám zvěstování, kde Marie údajně dostala zvěst, že porodí dítě boží. Sedli jsme si do horní části kostela na bohoslužbu, přispěli nějaký šekel na rozvoj kostela a vydali se vyšplhat na vrchol Nazaretu. Dech beroucí výhled na hornatou oblast Galilea byl odměnou za vytrvalost.

4. den: Ráno jsme vyrazili směr Jeruzalém, nejdříve do Institutu studií Holocaustu (Yad Vashem). Po obědě nás průvodkyně Adi protáhla starým městem: arabskou, křesťanskou, židovskou a nakonec i arménskou čtvrtí. U Zdi nářků jsme viděli zkoušku dospělosti, kterou skládají ortodoxní židé okolo 12–14 let.

Dál jsme vyrazili podívat se na činnost organizace Kyriat Yovel do centra volnočasových aktivit pro mládež ve věku 10–17 let.

Okolo půlnoci nám to nedalo a šli jsme se podívat do Starého města. Má v tu dobu úplně jinou atmosféru, všechny obchody jsou zavřené, nikde nikdo. Po tiché procházce Muslimskou čtvrtí, kde na nás místní koukali trochu zvláštně, jsme se dostali ke Zdi nářků, kde jsme byli jediní turisté, kolem nás stovky modlících se židů. Bylo to zvláštní ale i obohacující. Zpátky jsme šli skrz arménskou čtvrt, kde židovská omladina zpívala a hrála na kytaru. Sedli jsme si k nim a vypadalo to, že to nikomu nevadí, chvíli jsme poslouchali a koukali na židovské radovánky.

5. den: Průvodce Ben nás zavedl do ultra ortodoxní židovské čtvrti, kde nikdo nemluvil, nesmělo se křičet a do některých oblastí se nesmělo vůbec. Holky musely mít zakrytá ramena a my dlouhé kalhoty... Po této zvláštní procházce nás minibus odvezl do Judské pouště (úžasný výhled na Mrtvé moře). Uprostřed pouště jsme si dali oběd a povídali si o aktuálním dění v Izraeli a o památkách. Později v hostelu v Ein Gedi nás čekala Šabatová večeře ve společné jídelně. Po ní jsme seděli v kolečku na trávě, diskutovali, popijeli víno, dojídali – po všem cestování to byl opravdu relax.

6. den: V přírodní rezervaci Ein Gedi jsme žasli nad přírodními vodopády uprostřed pouště a spoustami zvířat okolo. Z vrcholu Ein Gedi se nám naskytl úžasný výhled na celý resort a mrtvé moře. Po sestupu dolů nás čekal výlet na Pevnost Masada. Cestou jsme viděli pozůstatky táborů Římanů, kteří Masadu obléhali. Nahoře jsme si sedli do kroužku a diskutovali na toto téma. Večer zpět v Tel Avivu byl volný program, který zpestřil kolega od A-TOMu svou ohnivou show.

7. den: Ráno jsme jeli do muzea, věnovaného Rabinovi Jitzhakovi, na kterého byl spáchán atentát, protože se snažil sjednotit a vylepšit vztahy mezi Izraelem a Palestinou. V Izraeli je dokonce svátek, který oslavuje jeho jméno.

Poté už nás čekal jen poslední oběd, odjezd na letiště, opravdu „příjemná“ celní prohlídka a let do Prahy, kde bylo -7 stupňů...

Výměnu jsem si opravdu užil a chci trochu apelovat na mladé pionýry (18–26): zkuste se taky přihlásit, v roce 2017 se bude výměna opakovat. Já se jí účastnil jako první pionýr, ukázal jsem Izraelcům dost z naší činnosti a byla by škoda, kdyby naši organizaci nikdo v dalších letech nezastupoval.

Honza Paulík, 63. PS Sosna

ZPÁTKY KE STROJŮM!

Dárčky jsou rozbaleny, cukroví dojedeno, část novoročních předsevzetí už nejspíš také upadla v zapomnění... No, nebudeme si hned z kraje roku sahat do svědomí. ☺

S novým letopočtem je tu zpátky i Mozaika. Po minulém vydání, kdy si některé seriály daly pauzu, se znovu naplnily rubriky jako Seznamte se (ve které blíže poznáte jeden z brněnských pionýrských tábornických oddílů), Pionýrské góly a přešlapy (kde si můžete počíst o začlenění pionýrské organizace do jednotných svazů – ČSM a SSM) anebo No toto! (v níž se vracíme k listopadovému Výročnímu zasedání Pionýra se zamyšlením o tom, jak pracujeme s obecně platnými i vlastními pravidly).

Samozřejmě tu najdete i další stálé rubriky, stačí zalistovat. Čeho je v tomto vydání naopak méně než obvykle, jsou zprávy z akcí – můžete se ale těšit, že těch bude spousta v příští Mozaice, protože před námi je Ledová Praha, koncert Děti dětem, další kola Pionýrského Sedmikvítku, je toho zkrátka dost...

Doufám, že rozjezd po svátcích vám přijemní i čtení Mozaiky. A jestli vás při dlouhých adventních večerech napadaly náměty a připomínky, co je v našem zpravodaji potřeba vylepšit či doplnit, nenechávejte si je pro sebe – adresu mozaika@pionyr.cz jistě znáte.

Jakub

KAMÍNKÁ 2017 – DŮLEŽITÉ INFORMACE

Místo: Jihlava – Základní škola Seifertova 5

Termín: 7. – 9. dubna 2017

Cena: 350 Kč (do 31. 1. 2017 sleva 50 Kč)

Přihlašování na akci:

www.prihlasovna.pionyr.cz

do 25. března 2017

Na Přihlášovně se již postupně plní i nabídka dílen, tak se přihlaste včas, ať si můžete vybírat.

E-MOŠKA – NEPŘEHLÉDNĚTE

S novým rokem je tu několik změn v pionýrském internetovém jarmarku E-moška (emoska.pionyr.cz).

! Tou nejzásadnější je, že do E-mošky platí přihlašovací údaje z RISPu. !

Další novinkou je možnost zvolit, jestli objednáváte za sebe jako fyzickou osobu nebo za PS – pokud máte práva na objednávku za PS.

Nově fungují také hromadné objednávky u zboží, kde máte více typů – např. barvy u propisek.

KALENDÁRIUM | nabídkový plán akcí a soutěží

■ 3. – 5. 2.	Ledová Praha	Praha	Pionýr, Nadace Dětem 3. tisíciletí
■ 4. 2.	Koncert Děti dětem	Praha	Pionýr, Nadace Dětem 3. tisíciletí
■ 1. 4.	O putovní pohár Zlaté růže	České Budějovice	Jihočeská KOP
■ 7. – 9. 4.	Kamínka	Jihlava	Pionýr
■ 5. – 8. 5.	Airsoftový víkend	TZ Kapr Popovice	63. PS Sosna PS Mír Domažlice
■ 9. – 11. 6.	RESET	Ostrava	Moravskoslezská KOP

MOZAIKA PIONÝRA – vydává Pionýr, z. s. pro svou vnitřní potřebu. | Uzávěrka tohoto čísla: 15. 12. 2016 (15. den předchozího měsíce) | Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 11647, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101; e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o spolku Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. | Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů .doc nebo .rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk (300 ppi – pro použití v tisku ve velikosti 1 : 1). | Odpovědný redaktor: Jakub Kořínek. Grafická úprava: Tereza Trojanová | Tisk: BOFTISK Nymburk. | Distribuce: Postservis. | V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. | Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

foto na titulu: Matěj Feszanciz
Pozvánka na Ledovou Prahu

1

Výměna ČR – Izrael
Fotoreportáž

2

Sami o sobě
Zprávy ze spolku

4

32. PTO Severka
Seznamte se

6

Aktuality
RESET

8

Ubrousky zdobená CD –
rukodělky
Jak dobře znáš naše hlavní
město? – kvíz

9

Nazujte toulavé boty!
Výlety

10

Na Ledové Praze po stopách
řemesel
Geopozvánka

11

Šimon šikanista
O dětech trochu jiných

12

Čísla; Sedm
Symbolika

13

Výchova k týmové spolupráci
Oddíl@pionyr.cz

14

Péče nebo dozor?
Góly a přešlapy

15

Řády jsou jen na oko?!
No toto!

16

RISP – aktuality
PF 2017 – předsedův glosář

17

Právní posilovna
Slovo do pranice

18

Kaleidoskop
Výročí a zajímavosti

19

Loučení s rokem 2016
Tematická fotostránka

20

PRAHA

Mikulášský podvečer se Žaří

Letos, stejně jako předchozí roky, jsme připravili pro děti (a s dětmi) zážitek na oslavu Mikuláše u točny na Sídlišti Bohnice. Stěžejním bodem programu byla stanoviště s tematickými úkoly, jako je házení jitrnice do čertovského kotle, skládání mikulášské čepice, skákání v čertovském pytlí nebo poznávání předmětů ve vánočních punčochách pomocí hmatu. Celkem mohl každý účastník nasbírat šest razítek za jednotlivá stanoviště a zařadit se pak do soutěže o hodnotné mikulášské balíčky. Nějaká dobrota ovšem čekala na všechny, protože Mikuláš s čertem a andělem se jako vždy věnovali všem přítomným dětským dušičkám, které i přes všechny lotroviny a malé nezdary uplynulého roku chtějí být dobré, a v tom jim zkrátka fandíme! Celá akce by se neobešla bez organizátorské pomoci našich členů z oddílů Kulíšci, Rarášci a Oiáci, ale i mnoha dalších. Svou návštěvou nás poctil starosta Prahy 8 pan Roman Petrus, který nad akcí opět převzal záštitu. Všem patří dík za to, že se překonali do nemálo mrazivého počasí a přišli se (opět) zúčastnit této pěkné adventní akce. Budeme se těšit zase příště!

Katka Bizubová, PS Záře

Vánoční dílna trochu jinak

Když někdo před koncem roku vysloví slovo dílna, určitě se mu jako další slovo rychle vybaví vánoční. Na naší pionýrské skupině to bylo stejné, i když jsme se snažili věnovat i něčemu jinému. Díky pochoopení školy, se kterou spolupracujeme, jsme se dostali do žákovské dílny, a tak jsme měli výborné podmínky i pro naprosto nevánoční výrobky. Jako první jsme vyrobili dřevěnou hračku – koníka (či jiné zvířátko) na kolečkách. Následující týden jsme se pokoušeli vytvořit ozdobné kuchyňské prkénko. Přestože práce s lupínkovou pilkou vyžaduje trochu nervy (zejména při častém vyměňování poškozeného listu), naše dílna přilákala docela hezkou řádku zájemců. Ti si mohli vyzkoušet práci s několika různými nástroji na dřevo – pilníkem, rašplí, nebo zezem, ručním vrtákem...

Abychom ale nezůstali jen u řemeslníků, věnovali jsme se také úplně jiné technice. Díky nejrozličnějším projektům jsme si mohli pořídit LEGO robota, kterého bylo potřeba zkompletovat a také naučit, jak se může pohybovat zcela samostatně. O tom, že to jde, nás přesvědčila ukázka práce jednoho našeho odrostlého člena – studenta robotiky ČVUT. Jeho robot se pohyboval všude tam, kde byla na zemi nalepena černá páska. Teď už nám nezbývá, než se pokusit o podobné „naprogramování“.

V každém případě se ukázalo, že o techniku je mezi dětmi zájem. Pro Pionýr je to příležitost, jak jim cestu k ní zprostředkovat.

Jiří Tomčala, PS Omega

Večerní hra s Karlem IV.

Tradiční večerní procházka po Praze se konala 15. prosince 2016. Start byl na Senovážném náměstí a na devíti stanovištích po trase čekaly na účastníky postavy v historických kostýmech.

Hra byla motivovaná Karlem IV., jehož 700. výročí jsme si v roce 2016 připomínali. Procházka tradičně navozuje atmosféru Vánoc a je určena všem, kteří mají rádi historii, hlavně dětským oddílům, kolektivům, ale i rodinám.

Večerní hru tradičně organizuje Pionýrské centrum Praha 10 ve spolupráci s ostatními skupinami z Prahy.

Lucka Ungerová, PS Beta

PASKOV

Vánoční jarmark

Také v roce 2016 se nám v našem městečku Paskov podařilo uspořádat tradiční a oblíbenou akci – Vánoční jarmark. Byla zima, ale milá setkání nás zahřála u srdíčka. Od 14 hodin se v kostele uskutečnil slavnostní koncert v podání Zašovského chrámového sboru a Orchestru Národního divadla Moravskoslezského. Na koncert volně navázalo jarmareční veselí na náměstí, kde byl připraven bohatý prodej vánočních dekorací, voňavých perníčků, výrobků žáků Paskovské základní školy, živých kaprů, různých dobrot od trdelníku až po teplý svařák. Vánoční atmosféru dokreslovaly koledy, vystoupení žáků základní umělecké školy a Paskovských Jiřinek.

Všichni členové naší PS, kteří přidali ruku k dílu, si zaslouží veliké poděkování!

Těšíme se na viděnou v Paskově nejpozději na Ohnivém Dětském dni 3. 6. 2017 a samozřejmě na RESETu v Ostravě 9. – 11. 6. 2017!

Kateřina Biedrawová, PS Paskov

KDYNĚ

Ozdobili jsme stromeček pro zvířátka

Přestože po sněhu nebylo nikde ani vzdechu, zima byla poslední sobota před Vánoci pořádná. Neodradila ale dobré dvě desítky dětí a rodičů od výpravy ke krmelci s jablky, kaštany a mrkvemi pro lesní zvěř. A aby to nebyla jen taková obyčejná procházka, byla pro děti připravena stopovačka s několika jednoduchými úkoly – kreslení sněhuláka na asfalt, stavění ohniště z polínek, přelézání po laně, poznávání zimujících zvířátek a opadavých stromů nebo koulovačka i bez sněhu. Posledním úkolem bylo zapalování prskavek, po kterém jsme již došli ke krmelci. Děti ozdobily několik okolních stromků a nasypaly ovoce a zeleninu zvířátkům do krmelce, kde už byla nasypána spousta dobrot, ale také množství pečiva. To ale zvěři nedělá dobře, a tak pokud se ještě někdo chystáte s krmením do lesa, pečivo raději nechejte doma.

Akce se uskutečnila za finanční podpory Plzeňského kraje, děkujeme.

Jakub Hrubý, PS Safír Kdyně

HRÁDEK

Prosinec v Hrádku

První nadělovali v Hrádku pionýři už 1. 12. Netradiční a stále emotivní a zajímavá událost pro děti i dospělé – téměř 80 účastníků neváhalo přijít ve větrném a chladném počasí, do zšeřelého lesa. Za přírodním kinem v Hrádku máme několik pískovcových jeskyní, kde začátkem prosince vznikne peklo. Čerti si tam zpívají „peklo, peklo, peklíčko, tam je pěkné teplíčko...“ Ale hlavně společně s Mikulášem a andělem nadělují dárečky. Děti musejí projít ohnivou stezku a potom zaspívat nebo zarecitovat. Čerti nikoho neodnesou, ale postrašit umí. V závěru letošního podvečera odešli čerti za pekelnou bránu, která se zavřela s velkými rány a chrlením ohně. Dík za organizaci patří pionýrským vedoucím, klukům z oddílu Lvíčata a šikovné krejčově Božence Balvínové!

Během prosince pionýři ve spolupráci se ZŠ a MŠ vybírali hračky pro děti z Domu sv. Zdislavy v Plzni. Sběrka vyvrcholila při veřejné akci v domě kultury. Dárky to byly pěkné. Zvířátka, stavebnice, knihy, autíčka, panenky apod. Nakonec se nám sešlo tolik věcí, že se nevešly do auta. Vše odvezl Petr Kudielka a přivezl na pionýrskou skupinu srdečné poděkování od dětí i zaměstnanců z tohoto stacionáře.

Pionýrská skupina Hrádek se podílela 14. 12. na celodenním projektu ve městě. Zajišťovala vánoční jarmark s prodejem našich výrobků, vybírání hraček pro děti, zapojila se do hromadného zpěvu koled, kterého se zúčastnilo 498 zpívajících. Všem účastníkům jsme rozdali pionýrské kalendářky.

V Hrádku máme takovou pěknou pionýrskou tradici, které se mohou zúčastnit i nepionýři. Od 14 do 16 hodin se sejdeme u pionýrských chat v lese. Letos nás bylo čtyřicet. Udělali jsme si ohýnek, opekli dobroty, popili a popovídali jsme si. Dětem jsme rozlili „šampáňo“ a rozdali prskavky na jejich „ohňostroj“. Rozloučili jsme se se starým rokem a připili jsme si na ten nový. Večer jsme už oslavovali každý doma, nebo v jiném kolektivu. Milé, úsměvné a praktické.

*Vše nej... do nového roku 2017 přeje
Vlasta Vasková, vedoucí PS Hrádek*

Všechno NEJLEPŠÍ!

- 10. 1. slaví své 65. narozeniny **Ivana Pitterová** z PS Kamarádi (Pardubická KOP).
- 16. 1. slaví své 45. narozeniny **Luděk Helis** z PS Obránců míru Chropyně (Olomoucko-zlínská KOP).
- 24. 1. slaví své 50. narozeniny **Ivana Bačáková** z PS 8. března Jindřichův Hradec (Jihočeská KOP).
- 26. 1. slaví své 40. narozeniny **Michal Pipota** z 69. PS Strážci míru (Jihomoravská KOP).
- 29. 1. slaví své 50. narozeniny **Jiří Szebinovský** z 88. PS Česká Líčata (Pražská OP).
- 30. 1. slaví své 50. narozeniny **Jitka Svobodová** z PS KAMARÁDI, Křenovice (Jihomoravská KOP).

A jedno přání od čtenářů:

- 29. 1. oslaví své šedesátiny dlouholetá oddílová vedoucí, táborová zdravotnice, lektorka a členka vedení Pionýrské skupiny Hrádek (Plzeňská KOP), **Irena Červenková**.

Blahopřejeme!

SEZNAMTE SE: 32. PTO SEVERKA

S Mozaikovou seznamkou zamilujeme tentokrát do Brna k oddílu Severka, který patří k Pionýrským tábornickým oddílům. Možná se ptáte, proč představujeme oddíl, když obvykle jsou na této stránce pionýrské skupiny – i o tom jsme si povídali s oddílovou vedoucí Eliškou Masaříkovou a také s bývalou náčelnicí SPTO Petrou Stolařovou.

Zkuste Severku stručně představit: kolik vás je, co vás baví, kam rádi vyrážíte...

E: Máme 48 dětí od šesti let a 15 vedoucích a rádců. Jsme tábornický oddíl, nebojíme se vyrazit do přírody jen s batohem, plachtou a kotlíkem. Rádi navštěvujeme nová místa v přírodě i ve městě. Jednou za čas i v zahraničí. Nechybí akce na kole, vodě nebo třeba v jeskyních. Myslím, že dětem nabízíme velmi různorodou činnost. Máme vlastnoručně postavenou klubovnu a tábořiště.

P: Doplnila bych jenom, že naše činnost se mění s dobou. Snažíme se nabízet atraktivní program a zároveň z dětí vychovávat lidi, kteří budou připraveni na život v současném světě.

Váš oddíl je vlastně celá skupina, dále pracujete po družinách, jaké to má výhody?

E: Momentálně máme čtyři družinky různého věkového složení. Většinou družinka vzniká při náboru nových dětí (1. – 3. třída) a poté v ní děti rostou společně až do puberty. Na akce jezdíme společně i po družinkách. Každá kategorie si najde to své, např. pro malé děti je program pohádkový, hravý a jednodušší. Starší děti mají témata ekologie a globální výchova, zkouší náročnější věci a hry. Díky rozdělení máme 10–15 dětí na schůzkách, lépe se s nimi pracuje a jsme jim blíže, zejména u těch menších je to velká výhoda.

P: To, že se náš oddíl rovná zároveň skupině, je otázka posledních čtyř let. Předtím jsme byli součástí největší jihomoravské skupiny, ale naráželi jsme na anonymitu oddílů a rozdílné potřeby. Jak to bylo personálně možné, tak jsme se oddělili a založili vlastní skupinu.

Když zmiňuju družiny, musím se zeptat na jejich zvláštní názvy – jaký je jejich význam?

E: Družinky pojmenováváme po hvězdách. Severka neboli Polárka patří k velmi známým a důležitým hvězdám, celý oddíl se nese v astronomickém duchu. Děti se učí význam hvězd a jejich souhvězdí.

P: Název vždycky vybírá vedoucí družiny podle toho, co se mu líbí. V současnosti máme například – Mizar, Wasat, Altair, Nemesis, Mintaka. Podle této logiky, také vznikl název skupiny – Galaxie, která stojí nad všemi družinami i oddílem.

Pojďme se bavit o činnosti. Když se řekne PTO, leckoho možná překvapí, že máte třeba hudební soubor, kočovné divadlo, jezdíte na kola, plavat, bruslit... Tak se chci zeptat, co z vaší činnosti z vás dělá typický PTO a co je jenom „vaše“?

P: PTO je Pionýrský Tábornický Oddíl a my jsme táborníci. PTO může být v podstatě jakýkoliv oddíl s činností zaměřenou na přírodu a život v ní. My patříme pod Sdružení Pionýrských Tábornických Oddílů Brno (SPTO Brno). Je to banda oddílů z Jihomoravského kraje s podobnou činností, které mezi sebou soutěží a pořádají společné akce. Společně se vidíme čtyřikrát do roka – na třech soutěžích a závěrečném víkendovém srazu.

A co je typicky naše? Máme spoustu tradic, co nás dělají právě Severkou. Nicméně u nás v kraji je právě díky SPTO hodně podobných oddílů. Bereme si jeden od druhého inspiraci.

E: Je složité určit přesně, co je jenom naše. Určitě jsou to již Petrou zmíněné tradice. Tou nejvýraznější, která je na nás vidět na cestách a akcích, je krok s nášivkami a šátkem. Znázorňuje, odkud jsme, co umíme a čím se zabýváme. Za poslední roky u nás vzniklo mnoho severáckých fashion kousků (trička, mikiny, bundy, čepice), v kterých děti jezdí na akce nebo je nosí i do školy. Další tradicí je Rada starších, složená ze všech aktivních vedoucích

a zvolených zástupců ze všech družin. Řeší důležité záležitosti fungování oddílu. Za naše považují také oddílové vzdělávání neboli tábornické třináctero – soubor 13 zkoušek, které plní každý „severák“.

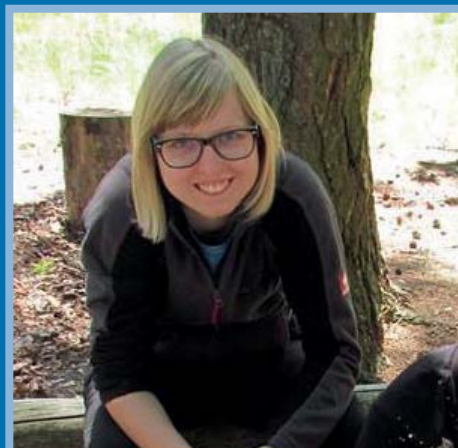
Zmiňovalas, že mezi sebou PTO soutěží. Jak to probíhá?

P: Potkáváme se na třech soutěžních akcích ročně. Dvě se obměňují podle dohody náčelníků oddílů. Bývá to například Brněnské bloudění, šifrovací hra, orientační běh, soutěž v uzlování, vybíjené, plavání a další. Třetí soutěží roku je vždy Setonův závod. Jedná se o závod tříčlenných hlídek v tábornických dovednostech. Z každé soutěže si oddíl odnese body do celoroční soutěže – Zelené ligy. Na závěrečném srazu se pak vyhláší sedm nejlepších oddílů pro daný rok.

Soutěžíme asi víc, než je v Pionýru běžné, ale v PTO jde hlavně o potkávání se, sdílení zkušeností, navazování přátelství na celý život. Menší děti touží po vědomostech, něco se naučit, ty starší chtějí rozšiřovat okruh přátel. Tohle všechno nám SPTO pomáhá naplňovat.

Zorganizovat akce pro tolik oddílů zní docela náročně, kdo za tím stojí?

P: Každou z akcí pořádá některý z oddílů. Vše koordinuje Štáb SPTO, složený z náčelníků sedmi nejlepších oddílů z předchozího roku. Štáb se schází jednou

za měsíc, nad ním stojí Sněm SPTO – složený ze všech náčelníků členských oddílů – a má rozhodovací právo. Schází se třikrát do roka. V čele je náčelník SPTO, volený na dva roky.

Když jsme u SPTO, musím se zeptat, jak je to se vztahem oddílu a skupiny?

P: V SPTO jsou členy jednotlivé oddíly, jak už název napovídá. SPTO nemá žádný právní podklad, je to v podstatě takový „klub oddílů kamarádů“, které se potkávají. Skupiny pro činnost SPTO nehrají roli. Na jedné skupině může být více oddílů a jeden z nich být členem SPTO a druhý zase ne.

Mluvily jste o systému oddílového vzdělávání a zkoušek, můžete to čtenářům trochu přiblížit?

P: Vzdělávání a zkoušky jsou přípravou na soutěže. Systém vychází ze zásad činnosti SPTO Brno, kdy se každý PTO oddíl zavazuje používat třístupňový systém vzdělávání. Pojetí je na každém z oddílů. O tom Severáckém nechám povědět Elišku.

E: Zájemci o šátek skládají tzv. nováčkovskou zkoušku, kde prokážou základní tábornické vědomosti, ale i řádně sbařený batoh a upravený kroj. Následuje tábornické třináctero – třináct zkoušek pro mladší a starší. Na jednotlivé zkoušky – uzly, morseovka, stopař, astronomie, zdravotvěda, mapa a buzola, zoologie, botanika, zálesák, sportovec, odvaha, stan a ušlechtilost – se děti připravují během roku. Po jejich složení získávají bavlnku příslušné barvy, kterou si našijí na oddílový kroj. O zkoušce ušlechtilost rozhoduje Rada starších, uděluje se většinou na táborech za vzorné chování, pomoc ostatním atd. Po splnění navazuje Tábornické třináctero pro starší a rádcovské zkoušky.

Na závěr se jako vždy zeptám na celý Pionýr. Co si myslíte, že nám nejde a v čem jsme naopak machři?

P: Myslím, že máme obrovský prostor v prezentaci spolku. Tím jak je různorodý, je i velice roztržitý a pro propagaci je těžké to uchopit. Měli bychom se naučit tu různorodost využít v náš prospěch, dát i té roztržitosti nějaký společný koncept.

Líbí se mi hrdost, se kterou bojujeme za název. Značka Pionýr je dobrá značka, jméno všichni znají a my krok po kroku pracujeme na novém veřejném pohledu.

A co vy osobně, dokážete říct, proč jste pionýrky?

E: Jako malou mě rodiče přihlásili do pionýrského tábornického oddílu Stopa. Líbilo se jim, co oddíl dělá, a hlavně mně se tam líbilo. Vyrostla jsem v pionýrském oddíle a stále vyrůstám. Za ty roky mi oddíl i Pionýr mnoho dal, zejména partu skvělých přátel a mnoho zážitků.

ptal se Jakub

32. PTO SEVERKA

Vznik: 1. 5. 1985

Charakteristika: všestranný

Počet členů: 70

Schůzky: každý týden

Věk členů: 6–41

Počet vedoucích a instruktorů: Aktivní vedoucí a rádci pracující celoročně: 15.

Méně aktivní vedoucí a rádci, kteří nám pomáhají s akcemi a táborem: 7.

VEDOUCÍ ODDÍLU

Jméno: Eliška Masaříková

Děti: Celý oddíl dětí, vlastní žádné.

Má rada: Přírodu, nejrůznější sporty, cestování, práci s dětmi i dospělými. Rada poznávám nové možnosti a místa, ráda se učím novým věcem. A samozřejmě náš oddíl Severka! ☺

Zaměstnání: Zatím žádné, jsem stále student.

Funkce v Pionýru: vedoucí oddílu

Kontakt: elis.severka@gmail.com, 737 421 758

SPTO – BRNO

Vznik: 1990 společně s obnovením Pionýra – SPTO tu však bylo i v době minulého režimu.

Charakteristika: Sdružení oddílů se zájmem o přírodu a život v ní, které svoji činnost prolínají v pravidelných soutěžích.

Počet oddílů: 19

RESET

OSTRAVA 2017

NOVINKY Z PŘÍPRAVY RESET 2017

Vítejte v novém roce. Neseme vám nové informace o programu v areálu Landek Parku.

PUZZLIÁDA

Pionýrská skupina Šenov miluje puzzle, a tak si na RESETu vzali pod svá křídla turnaj v jejich skládání. Můžete se přihlásit do kategorie **A** – 1. stupeň ZŠ, **B** – 2. stupeň ZŠ, **C** – 15+ a **S** – skupiny o pěti skládačích. Určitě si společně užijeme spoustu legrace a výherci každé kategorie dostanou zajímavé odměny.

MINDOK JEDE NA RESET.

Těšte se na zábavné hraní ve stanu MINDOK. Budou se o vás starat herní specialisté, kteří vás seznámí s novými stolními hrami a zahrají si je spolu s vámi. Pokud se vám hry zalíbí, budete si je moci i zakoupit. Také je budete moci vyhrát v některé z našich resetových soutěží.

KIN-BALL – ZÁBAVNÉ HRANÍ S OBROVSKÝM MÍČEM.

Už jste o tom slyšeli? Hrajete ji pravidelně? Nevíte, o co jde? Nevadí. Na RESETu se můžete pobavit společně s vedoucími PS Těpěra na workshopu s KIN-BALLEM. My jsme si to s nimi vyzkoušeli v závěru roku a byla to paráda.

DODGEBALL – TAK TROCHU JINÁ VYBÍJENÁ

V Mozaice není třeba dodgeball představovat. Pozorní čtenáři vědí, že v této hře máme borce pionýry z Kopřivnice. Kdo by je chtěl vidět v akci a chtěl by se dodgeball naučit hrát, bude mít možnost právě na Landeku. Informace o hře a našich dodgeballistech najdete na www.olbramchallenge.cz.

LEZECKÁ STĚNA

PS Šenov nejen ráda skládá, ale i ráda leze. Lezou po stěnách, kde to jde, a jednu stěnu vozí všude s sebou. Přivezou ji i na RESET. Zalezete si s nimi?

JAK SE ŠPIVO PO NAŠIMU? – JAK SE ZPÍVÁ PO NAŠEM?

Víte, jak vypadá slezský kroj? Víte, jak zní slezské nářečí? To není kratky zobak a sprostá slova. Je to spojení polštiny, němčiny a češtiny v různých modifikacích. Naučíme vás společně s národopisným souborem Olšina pár písní a tanců „PONAŠEM“.

DĚTSKÁ PORTA A SOBOTNÍ VEČERNÍ KONCERT

Celou sobotu bude probíhat Dětská Porta na dvou pódiích. Bude tam jistě spousta talentů a pro diváky to bude sobota plná kulturních zážitků.

A CO TAM BUDE JEŠTĚ?

No, nemyslíte si snad, že vám to tu vyslepičíme vše najednou... Počkejte si na další Mozaiku. A honem se přihlaste na RESET 2017 v Pionýrské Přihlašovně.

za MKOP Katka

UBROUSKY ZDOBENÁ CD

Pro tvořivé oddíly přinášíme další námět od Pionýrské skupiny Safír Kdyně, díky kterému ze starých CD může namísto odpadu vzniknout ještě něco hezkého.

CO BUDEME POTŘEBOVAT

- staré CD
- ubrousek s vybraným motivem
- lepidlo na ubrouskovou techniku
- štětec
- provázek
- tavnou pistoli

JAK NA TO

1. Staré CD otřeme, aby nebylo od prachu. Ubrousek rozdělíme (většinou má tři vrstvy) a necháme si jen vrstvu s potiskem.

2. Ubrousek si srovnáme tak, aby část, kterou chceme na obrázku mít, byla na CD.

3. Lepidlo nanášíme velmi zlehka od středu směrem ke stranám přímo na ubrousek a snažíme se, abychom ho nepotrhlí. Volné okraje ubrousku přichytíme lepidlem na zadní stranu CD, položíme ho na stojící ruličku od toaletního papíru a necháme lepidlo zaschnout.

4. Mezitím si z provázku upleteme copánek z devíti pramenů.

5. Po zaschnutí lepidla provázek omotáme kolem CD a vytvoříme tak rámeček a očko na zavěšení.

PS Safír
Kdyně

JAK DOBŘE ZNÁŠ NAŠE HLAVNÍ MĚSTO?

Blíží se tradiční akce Ledová Praha, během které řada oddílů navštíví naše hlavní město. V tomto testu si mohou děti prověřit základní znalosti z historie Prahy i z pověstí, které jsou s ní spojeny.

1. „Vidím město veliké, jehož sláva hvězd se dotýká!“ Ať už legendární věšt-kyně a kněžna zvolala toto nebo něco jiného, na popud její věštby prý byla založena Praha. Jak se tato žena jmenovala?

- Kazi
- Teta
- Libuše

2. Která řeka protéká Prahou?

- Sázava
- Vltava
- Labe

3. Vladyka Horymír na svém koni Šemíkovi překonal hradby jistého hradu i řeku Vltavu a uháněl k Neumětělům. Odkud že to skákali?

- z Chodovské tvrze
- z Trojského zámku
- z Vyšehradu

4. V Praze najdeme i kapli, ve které kázal mistr Jan Hus před tím, než byl 6. července 1415 v Kostnici za své názory upálen. Jak se jmenuje?

- Betlémská kaple
- Kaple svatého Kříže
- Kaple Věch svatých

5. Kolik má Praha přibližně obyvatel?

- 1,5 milionu
- 3,5 milionu
- 2,5 milionu

6. V Praze se nachází vrch Petřín, na jehož vrcholu najdete Petřínskou rozhlednu. Ta byla slavnostně otevřena v roce 1891. Předlohou jí byla dominanta hlavního města jednoho ze států v západní Evropě, která?

- Braniborská brána
- Eiffelova věž
- Vídeňská rozhledna

7. Kolik linek má pražské metro?

- 1
- 4
- 3

8. Jakou přezdívku nese město Praha? (2 správné odpovědi)

- Matka měst
- Krásné město
- Praha stověžatá

Správné odpovědi:

- c), 2. b), 3. c), 4. a), 5. a), 6. b), 7. c), 8. a) c)

Zdroj: alik.idnes.cz

NAZUJTE TOULAVÉ BOTY

I když od začátku nového roku občas očekáváme, že se leccos změní, jedna věc bude určitě vždycky stejná – pionýři budou pořád vyrážet na výpravy do blízka i daleka, do města i do přírody. Tady máte pár dalších výletních tipů, třeba si z nich vyberete.

REGIONÁLNÍ MUZEUM A GALERIE JIČÍN – MUZEUM HRY

Kraj: Královéhradecký

Muzeum nabízí vlastivědnou expozici zachycujících historický vývoj a přírodu Jičínska, prohlídku nedostavěné věže kostela – panské oratoře, krátkodobé výstavy, obrazárnu atd. Expozice je možné procházet tradičně – prohlížet exponáty a číst popisky. Nebo můžete s průvodcem vyzkoušet různé hry a aktivity, např. mletí na kamenném mlýnku, upřít nit na kolovratu, zahrát si loutkové divadlo anebo třeba psaní ve scriptoriu. Muzejní herna nabízí sestavování dobových kostýmů, modelů jičínského náměstí, vědomostní otázky, loutkové divadlo. Samostatná interaktivní část je věnována Albrechtovi z Valdštejna.

Více informací: www.muzeumhry.cz

OSLAVANSKÉ PERMONIUM – ZÁBAVNÍ PARK S PŘÍBĚHEM

Kraj: Jihomoravský

Návštěvníci zde naleznou největší nadzemní bludiště v ČR, imitující na povrchu systém důlních chodeb, důlní jezero, sopku propojenou s dvouúrovňovým lanovým centrem, prales a důlní stoly s dalšími atrakcemi. Zábavní park je určený nejen pro dospělé, pro které jsou připraveny dovednostní i vědomostní úkoly, ale i pro děti. V jednotlivých atrakcích se odehrává interaktivní hra „Magic Permon“, řízená pomocí moderních informačních technologií.

Více informací: www.permonium.cz

JUMPPARK PRAHA – NEJVĚTŠÍ TRAMPOLÍNOVÝ PARK VE STŘEDNÍ EVROPE

Kraj: Praha

Trampolínový park je nový způsob jak se bavit při cvičení a přitom udělat něco pro své tělo. Trampolíny od stěny ke stěně jsou spojené a tvoří jedno velké hřiště. Na 700 m² se zde nachází více než 60 trampolín. Přijďte si vyzkoušet 3D vybíjenou, zaskákejte si na basketbalové koše nebo si vyzkoušejte různé akrobatické kousky při skocích do pěnové jámy. Využít můžete také halu na Free Jump, kde se nachází více než 30 trampolín na různé skákání. Pro odvážnější skokany se zde nacházejí trampolíny i podél stěn. Podobný JumpPark se nachází i v Brně.

Více informací: praha.jumpark.cz

MUZEUM PERNÍKU A POHÁDEK PARDUBICE

Kraj: Pardubický

Jako poslední tu máme i jeden tip na plánování jarních výprav. Muzeum je otevřené od března – najdete ho v bývalém loveckém zámku v oboře pod hradem Kunětická hora. Po návštěvě muzea se můžete vydat na procházku pohádkovým lesem a na vlastní kůži si vyzkoušet jak bylo Jeníčkovi s Mařenkou, když putovali k perníkové chaloupce. Cestou na vás čeká řada překvapení jako ohniště pro dvanáct měsíčků, úl pro včelku Máju, saně pro Mrazíka a dokonce i unikátní chaloupku Baby Jagy „Domečku, otoč se“.

Více informací: www.pernikova-chaloupka.cz

NA LEDOVÉ PRAZE TENTOKRÁT PO STOPÁCH STARÝCH ŘEMESEL

To to letí. Už je tu další ročník Ledové Prahy a popáté budou mít nejen piokačeři možnost zahrát si tematickou hru na principu geocachingu. Takže chystáte-li se na Ledovku, nezapomeňte si do svých zavazadel přibalit GPSku a instrukce, jak Ledovkovou kešku najít.

JAKÉ BUDE LETOS TÉMA?

Procházeli jste se někdy ulicemi města a přemýšleli o tom, proč se ulice jmenují tak, jak se jmenují? Bývají nazývány po významných osobnostech, podle místa, podle národností anebo podle různých řemesel. Vezměme si třeba takovou Platněřskou, Celetnou nebo ulici V Jirchářích, ty jsou pojmenovány podle již zaniklých řemesel. Kdo to tedy vlastně byli platněři, jircháři nebo caltáři? To a ještě mnohem více se dozvíte, když se vypravíte hledat naši kešku.

JAK NA TO?

Máte dvě možnosti. Můžete použít pouze nápovědy z tohoto vydání Mozaiky, nebo si můžete na www.ledovapraha.cz v části Geocaching na LP stáhnout doplňující soubor se zajímavostmi o místech, kde se nachází virtuální kešky. Stačí pouze odlovit šest virtuálních keší, zjistit správné odpovědi na otázky a pak už jen sestavit souřadnice pro finální kešku dle uvedeného schématu (nic nenásobte).

Finální keška je zřízena pouze u příležitosti Ledové Prahy a bude na svém místě od pátku 3. do neděle 5. února 2017. Tentokrát si o krabičku budete muset říci na recepci v budově, kam vás výsledné souřadnice zavedou. Stačí od pátku do neděle mezi 8.00 až 21.00 vejít do prosklených

dveří, hezky pozdravit a říci heslo: Pionýrský geocaching na Ledové Praze.

Na prvních padesát „kačerů“ čeká odměna v podobě příležitostného CWG.

Ledovková keška bude též startovním místem travel bugu k RESETu 2017, který bude mít za úkol docestovat do 10. 6. 2017 do speciálně zřízené kešky na RESETu v Ostravě. Podaří se mu to? O jeho cestě i připravované kešce vás budeme informovat v některém z následujících vydání Mozaiky.

Pro lovce kešek je zde jedno upozornění, tuto kešku si nemůžete zaregistrovat do svého listu odlovených keší. Je zřízena pouze pro hru Pionýrský geocaching na Ledové Praze.

A teď už jen obvyklé výzvy. Pokud už se s námi vypravíte na vycházku, nezapomeňte s sebou vzít i fotoaparát. Budeme rádi, když nám zašlete reportáž i s fotografiemi na adresu mozaika@pionyr.cz. Máte-li zájem o bližší informace, kontaktujte Annu Novákovou na e-mailu: anna.novakova@pionyr.cz nebo telefonicky 777 793 702 (volejte i v případě, že budete při lovu kešky potřebovat pomoc).

Přejeme úspěšný lov.

Korouhev cechu pražských židovských řezníků je ve sbírkách pražského židovského muzea.

Hlavním symbolem pekařů byl preclík, případně houska.

Bod A	N 50° 4.859' E 14° 25.481' Úkol: Určete počet zlatých ptáků nad vchodem.	
Bod B	N 50° 4.716 E 14° 24.946' Úkol: Spočítejte okna pod hodinami na věži zvonice (východní strana).	
Bod C	N 50° 5.046' E 14° 24.499' Úkol: Výsledné číslo dostanete tak, že počet obřích miminek vynásobíte číslem tři.	
Bod D	N 50° 5.123' E 14° 24.828' Úkol: Doplníte poslední číslo, které je na červené tabulce (popisné číslo) na domě s nápisem Karlovy lázně.	
Bod E	N 50° 5.253' E 14° 25.107' Úkol: Od součtu číslic na modré tabulce (orientační číslo) odečtete číslo 3.	
Bod F	N 50° 5.237' E 14° 25.385' Úkol: Doplníte číslo na modré tabulce (orientační číslo domu), která je umístěna na rohu domu.	

Finální keška: N 50° 5.ABC' E 14° 25.DEF'

N 50° 5.

A B C

E 14° 25.

D E F

ŠIMON ŠIKANISTA

Šimon u nás vyrůstal od malička. Prožil s námi mnoho táborů a výprav a dá se říct, že mezi dětmi i vedoucími byl docela oblíbený. Proč by také ne, když uměl rozdávat úsměvy, často vtipkoval a vůbec dokázal udělat dobrou náladu. Uměl také odhadnout, co se má a co se může. Když to šlo, byl středem pozornosti, jindy zase tichý jako myška. Rozhodně by nikdo neřekl, že přinesl problém, ze kterého budeme mít všichni docela zamotanou hlavu.

První projevy jsme zaznamenali až po letech – na tábore – a spíše jsme jim ani nevěnovali velkou pozornost. Tu se někomu ztratily sušenky ze stanu, tam někomu zmizelo několik bonbonů, pak několik vysvícených baterek přes jednu noc apod. Náladu mezi dětmi trochu houstla a ani se nebylo čemu divit, že někteří kluci na sebe začali být docela ostří. Přibýly nadávky a spory rychle začaly doprovázet i vážnější míněné rány. To už jsme věděli, že něco musíme udělat. Rozebírali jsme jednotlivé prohršky na nástupech v oddílech i s jednotlivci, ale velký účinek to nemělo.

Na jádro problému nás upozornily dvě holky, které to už nevydržely a jedné z mladších instruktorek prostě Šimona naprášily: „Copak to nevidíte, jak se všema klukama tady cvičí? Jak je má omotané kolem prstu?“ Na poradě jsme situaci rozebírali. Myšlenku jít s tím hned za Šimonem jsme rovnou zavrhlí. Hned ráno jsme se s holkami „zpravodajkami“ (nebo spíše „informátorkami“) domluvili, ať si to zatím nechají pro sebe, že budeme Šimonovo chování pozorovat. Celý další den jsme se na něj zaměřili a nestačili se divit. Šimon měl kluky jak na dálkové ovládání. Když

u oběda řekl: „Přines mi ještě jeden salát – mě už další nedají“, jeden z nich se opravdu zvedl a bez hlesnutí vykonal. To ale nebylo vše. V odpoledním klidu vyslechl jeden z vedoucích další z podivných pokynů: „Teď půjdeš a flákněš jednu tomu zrzounovi, aby si na mě příště dal pozor.“ Během odpoledne jsme také pozorovali, jak se kolem Šimona vytvořila bublina, které se většina snažila vyhnout.

Večer jsme pak situaci rozebírali znovu. Rozhodli jsme se, že nebudeme hrát mrtvého brouka. Hned ráno jsme si Šimona „podali“ a podělili se s ním o svá pozorování ze včerejšího dne. Nemluvili jsme o tom, kdo co o něm řekl. Jen jsme mu popsali situace, které jsme během uplynulého dne zažili. První Šimonova reakce byla, že je mu to jedno.

Pak ale začal zjišťovat, co řekneme rodičům. Měl totiž za dva dny odjízďet na dovolenou. O tom jsme se ale chtěli opět poradit spolu, a tak jsme mu připravili den na zkoušku. Zkoušku, při které prokáže, že se umí k ostatním chovat i normálně.

ilustrační foto: PS Zliv

Mezitím jsme se s vedoucími dohodli, že rodičům o problému řekneme. Upozorníme je také na nebezpečí přenosu chybného chování do jiných kolektivů, nicméně s dovětkem, že se Šimon dokáže chovat i hezky a že by měl v naší partě setrvat. Jinak by totiž hrozilo, že nedojde k nápravě a Šimon bude podobné schéma opakovat i jinde.

Na následující tábor jsme nečekali s rukama v klíně. Po několika prvních akcích bez Šimona, na kterých jsme s dětmi mluvili o problémech, které měl, jsme jej začali zvat na výpravy. Postupně se nám dařilo vytvářet příležitosti, ve kterých se mohl najít. Dokonce se uplatnil i v přípravě

PŘÍČINY

- Sociální skupinu ohrožují šikanou jedinci, kteří mají nebo usilují o pozici s nejvyšším postavením.
- K prvkům šikany inklinují také děti, které se často cítí samy ohroženy či osamoceny.
- Nadměrná sebestřednost dítěte.
- Neschopnost jedince využít a nezneužít své dominance (ve skupině, ve vztahu).
- Mazácká kultura v oddílu.
- Přísná hierarchie v sociální skupině a direktivní způsob řízení.

CO DĚLAT PREVENTIVNĚ

- Nastavovat v oddílu demokratická pravidla řízení a otevřenou komunikaci mezi dětmi.
- Zaměřit se na „kanadské žertíky“, různá chlupácká plácnutí, spontánní „potyčky“ a snažit se je omezovat.
- Věnovat pozornost i „neagresivní“ formě šikany, tj. vyčlenění z kolektivu, nábádání ostatních, aby s někým kamarádili a nekamarádili, ponižování.
- Osvojit si nějaké techniky mapování a zjišťování toho, jak se děti v oddíle cítí bezpečně, jaké tam vládne klima, vzájemné vztahy.

CO DĚLAT, KDYŽ SE ŠIKANA PROJEVÍ

- Vyhnout se konfrontaci šikanujícího s obětmi, zajistit bezpečí těch, kteří jsou ochotni vypovídat, popsat nějakou situaci. Čím méně lidí o jakémkoli „vyšetřování“ ví, tím lépe.
- Vytipovat svědky, tj. ty, kteří jsou ochotni vypovídat, popsat situaci, a promluvit si s nimi.
- Zmapovat konkrétní činy, skutky, akce a při následné komunikaci s šikanujícím je popisovat.
- Vyslechnout oběť (o řadě věcí již víme od svědků, pouze si potvrzujeme, upřesňujeme informace, vytváříme celkový obraz situace).
- Pozorovat chování dětí a snažit se o sledování konkrétních situací a jevů.
- Pohovor s šikanujícím „agresorem“, navrhnout opatření.
- Vysvětlit přijatá opatření všem zúčastněným, následuje další práce se skupinou.
- Taktně informovat rodiče, vymezit si čas a prostor na povídání si o zjištěném, na konkrétních situacích popisovat chování šikanujícího, počítat s odporem rodiče, obranou, ale i přesto nemlčet.
- Dlouhodobě pak usilovat o smysluplné zapojení jedince, využití jeho dominantního postavení a vytvoření prostoru k seberealizaci a uplatnění vlastních nápadů a myšlenek.
- Zajistit bezpečí oběti (samozřejmě dle závažnosti šikany).

ČÍSLA JAKO FASCINUJÍCÍ SYMBOLY

Do třetice všeho dobrého i zlého. Jsi jednička. Seš nula. Dvanáct – jako apoštolů. Desatero. Jeden je za osmnáct a druhý za dvacet bez dvou. Dvakrát měř, jednou řež. Být v sedmém nebi. Třináctá komnata. Deset ran egyptských. Mlít páté přes deváté.

Čísla, čísla, čísla... – a přitom vlastně (symbolická) jasná sdělení.

Samotná numerologie je disciplína vcelku úzká, spíš prostinká a nepřesvědčivá. Magie čísel a prezentace čísel v náboženství, magii a pověrách je ovšem téma bohaté, s mnoha historickými odkazy a společensko-psychologickými aspekty a je zajímavá jako další svědectví o představách člověka. Neplatí ovšem, že by symbolika čísel patřila už třeba do nejstarších náboženských představ. V náboženství přírodních národů ji nenajdeme. Začíná se vyskytovat až na určitém stupni vývoje, kdy už člověk zná písmo a je schopen tak vysokého stupně zobecňování, aby si i pro číslo vytvořil samostatný pojem – tedy nejen už „jedno zvíře“ či „jeden strom“, nýbrž jednička, dvojka jako taková. Znalost čísla, ovládnutí matematiky, dalo člověku moc nad hmotou, ba nad skutečností. Z toho ovšem udělal starověký člověk náboženský závěr: číslo je něco božského, posvátného, co má samo v sobě magickou moc. Nejstarší doklady o tom, že některá čísla byla považována za posvátná, máme od Sumerů. Mezopotamská symbolika i mystika čísel se později rozšířila i k sousedům – Indům, Peršanům, Židům i Řekům a od nich k Římanům. Číselnou symboliku najdeme i ve staré Číně... Některá čísla (v Bibli) bývala vnímána až jako šifra určitého pojmu, například čtyřicítka číslo lhůty. Proto je i dnes užitečné o symbolice čísel něco vědět. Může nám to pomoci lépe proniknout do způsobů myšlení minulých dob nebo se zamyslet nad možnou symbolikou číselných systémů či se alespoň pobavit.

Martin

SEDM

Matematicky je to nejvyšší prvočíslo prvé desítky. Astronomicky je to počet dnů jedné měsíční fáze. Najdeme ji téměř ve všech náboženských systémech.

A její symbolika je rozmanitá a rozsáhlá.

Jejích matematických i astronomických vlastností si byli vědomi již staří Sumerové, kteří nadto počítali sedm planet či přesněji sedm nebeských těles, totiž včetně Slunce a Měsíce. Tak se jim stala symbolem úplnosti a dokonalosti. Velký význam měla sedmička i v Indii (v buddhismu – představuje sedm schodů ovládnutí času a prostoru, v hinduismu – sedm čaker označujících vzestup k božství), a ovšem i ve starém Íránu. A v co Bibli? Je to samozřejmě číslo dnů týdne a potom číslo dokonání Božího díla a (opět!) číslo dokonalosti. Vrací se velice často v různých případech bohoslužebných (sedmeré očišťování, sedmeré kropení krví, sedm skutků milosrdenství, sedm stupňů Šalomounova chrámu) i v různých lhůtách od stvoření přes potopu, hubená a tučná léta v Egyptě... Sv. Augustin říká, že sedma znamená universitas, totus, perfectio, tedy česky všeobecnost, celost, dokonalost.

Pokusů o vysvětlení magické síly čísla sedm je v historii nespočetné množství. Je to prý vesmírné absolutní číslo všech symbolů, znamení úplnosti, dokonalosti, klíč k poznání a moudrosti. Proto vedle sedmi dní v týdnu máme také sedm statečných, sedm ctností, sedm trpaslíků, sedmero krkavců, sedm divů světa, sedm mudrců.

A také sedm Ideálů Pionýra (mimochem: Paměť, Pomoc, Poznání, Pravda, Přátelství, Překonání, Příroda)... Už je zřejmé, proč zrovna sedm?!

Martin

a realizací některých her. Přestože jsme k Šimonovi přistupovali s velkou opatrností, nakonec jsme jej na další tábor vzali. Děti na lecco mezitím zapomněly, i když se přece jen nějaká ta citlivější poznámka k Šimonovi ozvala. To se ale stihlo do konce tábora zahojit. Zejména, když se tím Šimon krůček po krůčku učil toleranci, pochopení a především tomu, že hra nemá být jen pro něj.

Po letech se nakonec ukázalo, že pomoc Šimonovi v podobě nové příležitosti byla na místě. Šimon pochopil svoji cenu a začal budovat kamarádské vztahy na nové lepší úrovni, a co je nejdůležitější, naučil se také chovat k slabším jedincům,

mladším dětem, k těm, kdo nepodávají tak velké výkony – ke všem slabším.

CO JE ŠIKANA?

Šikanou je dlouhodobé (opakované) fyzické či psychické omezování či zastrašování slabších jedinců v kolektivu, kteří se nemohou nebo neumějí bránit. Projevy nemusejí být na první pohled zjevné. Obava a strach oběti často vede i k tomu, že oběť vyhledává přítomnost agresora – jakoby silnější chránil slabšího. Zjištění projevů šikany pak není jednoduché. Šikana navíc prorůstá do celé sociální skupiny, a tak případný odchod agresora a oběti vede spíše k tomu, že jejich role převezme někdo jiný.

Na druhou stranu jednorázová agrese ještě nemusí být šikanou.

POZNÁMKA O ŠIKANĚ V ODDÍLECH

Šikana ve své plné míře nevzniká najednou. V sociální skupině se rozvíjí postupně. Je možné u ní vysledovat několik fází. Náš příběh popisuje počínající fáze rozvoje šikany, které jsou pro oddíly našeho druhu typičtější. Je to proto, že pro děti je poměrně snadné oddíl opustit na rozdíl třeba od školních tříd. Tato skutečnost by nás ale neměla ukolébat – měli bychom všechny projevy šikany pečlivě posuzovat.

Tom a kolektiv autorů

VÝCHOVA K TÝMOVÉ SPOLUPRÁCI

Týmová spolupráce je dnes zaklínadlo. Manažeři se chlubí, jak dokáží lidi motivovat, jak jejich týmy radostně a efektivně pracují... Často přitom využívají dovednosti, které se člověk naučil „sám“, nebo je získal například v oddílu. Abychom ve svém výchovném působení měli šanci dosáhnout přijatelného účinku, musíme dodržet tři základní pravidla:

1. ÚSPĚCH JE PRO VŠECHNY

Vybudovat ze skupiny lidí tým je dřina i pro zkušeného manažera. Oddílovému vedoucímu se to může podařit, musí ale respektovat některé zákonitosti: Zaprvé musí zaručit všem možnost úspěchu. Vítězem musí být každý, kdo splní úkol – ne jen ten nejlepší. Pokud totiž chceme, aby děti spolupracovaly, pak mezi sebou nemohou soupeřit.

2. VÝSLEDEK JE DÁN ÚSILÍM CELKU

Když výkon chceme jen od jedince, spolupráce selhává. Výsledku je nutno dosahovat společným úsilím. K semknutí skupiny a rozvoji spolupráce pomáhá i vnější tlak (např. soupeření s dalším týmem). Vidět je to třeba při utkání v přehazované, kdy jde o společný cíl, což posiluje kolektivního ducha, i když tým nezvítězí (ovšem pokud v hodnocení vedoucího či trenéra byla náležitě vyzdvížena spolupráce, a tím vlastně výkon týmu jako celku). Podstatné je, že jak člen, tak i celý tým získává. Naopak zápolení jedinců o příležitosti anebo ponechání části hráčů po celý zápas na střídačce týmového ducha snadno rozbije.

3. PŘÍLEŽITOST JE PRO KAŽDÉHO

Důležité je, aby každý člen týmu měl uplatnění, mohl hrát specializovanou roli, být odborníkem na určitý typ úkolů. Když všichni dělají totéž, úroveň spolupráce klesá. Začnou-li jedinci respektovat, že někdo jiný by (odborný) úkol zvládl lépe – vytvoří-li se mu možnost seberealizace, pak se skupina stává týmem. Kvalitní tým se ale také musí umět vypořádat s výpadkem výkonu jednotlivce.

SPOLUPRÁCE BEZ KONFLIKTŮ?

Spory v týmu zákonitě vznikají. Jeden z cílů o týmu dokonce říká, že jestli tři kolegové neustále souhlasí, pak dva z nich jsou v týmu zbyteční. Konflikt je motorem úspěchu. Zvládnutý spor posílí soudržnost týmu a prověří hodnoty. Je příležitostí rozvinout komunikaci v krizových situacích. Klíčovou dovedností týmu proto není sporům předcházet, ale udržet je v konstruktivní (nezraňující) rovině a vytěžít z nich co nejvíc.

PROGRAM PIONÝRA

Ideál: Přátelství – Pionýr je přátelský a ohleduplný, naslouchá ostatním, umí spolupracovat.

Pionýr je člověk neprosazující se na úkor ostatních.

Vedeme členy k odpovědnosti za osobní růst a týmové spolupráci.

JAK BUDOVAT TÝM?

Chce to pozorně vnímat dění ve skupině a soustřeďovat se na dosažitelné cíle. Nepokoušejme se vybudovat tým příliš početný – členové by si konkurovali. Rolí v týmu popisují i ty neoptimističtější modely osm. Skupiny se přitom musí skládat z rozdílných jedinců, tým ze samých hvězd prostě nevybudujeme. Pro menší týmy hovoří i to, že v těch velkých se vytvářejí podskupiny, což brání propojení všech jedinců. Budování týmu můžou hodně pomoci vhodné hry. Pozor ale na jejich správné použití – nemusí mít správnou „hloubku“. „Rozehřívaček“ je řada (třeba známá pavučina), ale těch, ve kterých se tým zapotí, moc nenajdete. Činnosti zvyšující výkon

týmu se navíc musí střídat s těmi pro rozvoj komunikace a sdílení hodnot. Vrcholem jsou aktivity složené z různých typů činností od navrhování řešení přes jeho realizaci a dotahování... Ty je vhodné zařadit i do našich táborových a celoročních her (příběhů) – třeba: Připravte ze zrní co nejlepší mouku v rámci táborové hry Pravěk, nebo z velkých hřebíků a prkénka postavte koloběžku pro Královnu Koloběžku I.

CO DODAT?

V Programu Pionýra říkáme, že vedeme členy k týmové spolupráci. Taková zkušenost je jistě přenosná do pracovního života. Tolerance k odlišnostem a odpovědnost za výsledek celku je něco, co můžeme dětem do života dát. Jde o to, aby naše snahy byly cílené a úspěšné. Naše krátké povídání z čtenářů určitě odborníky na týmovou spolupráci nevytvoří. Doufáme ale, že povede k zamyšlení, zda činnost v oddílu vedeme žádoucím směrem. Jestli se nakonec dostaví úspěch, je částečně dílem štěstí, ale i velkých zkušeností vedoucího či členů skupiny. Poznává se to třeba podle toho, že ve „vašem oddílovém orchestru“ každý respektuje, že jeho sólo přijde v určený čas.

ZAMYSLETE SE

- Je týmová spolupráce vhodná pro všechny věkové kategorie?
- Jak velké pracovní týmy se ve vašem oddíle osvědčily?
- Pracujete také družinovým systémem?
- Stanovujete jasné cíle aktivit?
- Mají všichni členové dostatek prostoru pro vymýšlení vlastních řešení?
- Mají členové vymezenou osobní odpovědnost a cítí odpovědnost za tým?
- Jaký styl řízení uplatní vedoucí při budování týmové spolupráce?
- Podporujete dělbu práce? Využíváte oddílových odborností?

K využití je také metodický list: Tajemství staré truhly – Týmová spolupráce – Drobné hry a úkoly (C9)

Jak jsou nastavena kritéria ve vašem oddílu?

Odpovídají věkovým zvláštnostem dětí?

Tom

PÉČE NEBO DOZOR?

V seriálu gólů a přešlapů přichází na řadu jeden, který – dalo by se s alibistickou nadějí říci – zase nebyl úplně „náš“, protože nebyl myšlenkou ani rozhodnutím představitelů pionýrského hnutí, přesto jeho činnost poznamenal. Jde o začlenění pionýrské organizace do jednotného svazu mládeže (Československého SM 1949–1968 a Socialistického SM 1970–1989).

Kořeny sjednocení dětského a mládežnického hnutí pod hlavičku jednotné organizace sahají ale ještě před tyto roky, do doby, kdy pionýrská organizace jako svébytný celek ještě ani neexistovala. Jak se to všechno seběhlo? A proč to vlastně byl přešlap?

VÝCHODISKA MYŠLENKY JEDNOTNÉ ORGANIZACE

Idea jednotné organizace „nespadla z nebe“, prvotně nebyla ani motivována touhou snadného ovládnutí. Přirozeně vyplynula z nedobré zkušenosti předválečných organizací, kdy naprostá roztříštěnost byla ke všeobecné škodě. Např. skautské hnutí usilovalo o vytvoření jednotného proudu celou dobu existence první republiky a odlišné pohledy se podařilo překonat na jejím samém sklonku. I proto se po válce skautské hnutí obnovilo jako jedna organizace...

Významnou podporou pro myšlenku netříštění dětského a mládežnického hnutí do desítek spolků byla i dohoda politických stran v rámci Národní fronty. Sjednocovací proces proto postoupil od roku 1945 k vytvoření jednotné organizace v roce 1949 vlastně velmi rychle. Napadat samu ideu celistvé struktury je tak dost laciné.

„Kraj Jihlava si stanovil, že do 1. května 1949 bude mít každý oddíl Junáka patronát skupiny ČSM. Každý člen Junáka se aktivně zapojí do sběru papíru a do práce v dobrovolných brigádách. Každý činovník, pokud se nezúčastní staveb mládeže, odpracuje 10 hodin na brigádách.“

Citace z Činovníka, časopisu pro pracovníky Junáka, duben-květen 1949, rubrika Z našich krajů

CHÁPÁNÍ MYŠLENKY JEDNOTY

Do vínku jednotné organizace dětí a mládeže byl vložen i princip spojení dětské (do 15 let) a mládežnické (nad 15 let) složky. Na první pohled je to zásada pochopitelná a výhodná. Jde přece o přirozené propojení dvou součástí do jednoho celku, které bude navzájem prospěšné. Ovšem zde přichází ono pověstné: Jenže...

Podstatné je totiž chápání myšlenky celistvosti a vzájemných vazeb. Od jednotlivých krajních poloh, jako je vnímání jednoty coby slepé poslušnosti a naprosté, byť nezřídka jen formální, jednomyslnosti, až po totální rozvolněnost, která je nefunkční

a od samostatných institucí se liší jen názvem, a proto je zbytečná.

Z možností naplnění původní myšlenky se po nadějném začátku bohužel prosadilo právě pojetí organizace sešňorované vztahem nadřízenosti a podřízenosti, a to až do podoby nehybné struktury vykonávající (pohříchu až slepě a bezmyšlenkovitě) nějaké mechanické úkony. Což byl jeden z obecných problémů ČSM – nejen ve vztahu k pionýrské organizaci.

FORMÁLNOST OD ZAČÁTKU

Dle oficiálních dokumentů nesl ČSM odpovědnost za Pionýrskou organizaci ČSM a její rozvoj (viz dokument „Ustanovení o PO ČSM“), ale praxe tomu neodpovídala. Svaz mládeže měl ve skutečnosti hodně starostí sám se sebou a na tvůrčí naplňování slavnostně hlášeného principu: „péče o dětskou součást“ – nezbyval čas, občas prostředky, nezřídka hlavně vůle, zájem a pochopení pro dětskou činnost. Záchranou mohlo být ještě vyhodnocení zkušeností a jejich reflexe. Už na II. sjezdu Československého svazu mládeže (únor 1955) přišly na přetřes nedobré zkušenosti z praktického dění ve vztahu ČSM a PO ČSM – tam se o neschopnosti pojmout myšlenku funkčního propojení dětské a mládežnické složky jednotné organizace tvořivě, nikoli poručnický nebo formálně, hovořilo, byť opatrně. Ale ouha, na dogmatickém pojetí jednoty se nemělo měnit nic. A nešlo jen o profesionální pracovníky z aparátů ČSM. Úřednický k celé věci přistupovala i naprostá většina svazáckých orgánů – formálně, pohříchu bez znalosti věci.

„Já k pionýrům pilně chodit budu, ať k tomu mám či nemám směrnice; nebudu šetřit času ani údu, alespoň jednou za dva měsíce...“

Štěpné veršičky z pozdravu pionýrů II. sjezdu ČSM, které vyvolaly nadšenou odezvu delegátů. Bohužel zůstalo jen u jásotu nad vtipným vyjádřením problému...

NENAPLNĚNÁ PŘEDSTAVA

Situace měla pochopitelně řadu příčin. Jak to tak bývá – některé byly objektivní, jiné ryze subjektivní. Podstatné však bylo, že „to“ nefungovalo jako celek. ČSM rozhodně nezajistil dostatek vedoucích, tím méně kvalitních. Orgány ČSM nezřídka neměly dost pochopení a už vůbec ne zběhlost v řízení dětského hnutí. Navíc ekonomicky byla činnost pionýrské organizace na podpoře ČSM (a škol) zcela závislá.

Jestliže k dílčím změnám v obsahu práce pionýrské organizace začalo docházet od poloviny 50. let, na alespoň drobný posun v organizační rovině se muselo čekat ještě bezmála deset let. Ovšem ani potom drobné změny neodstranily svazující pojetí jednotné organizace. Pouze období v letech 1968–70 přineslo uvolnění. Ovšem následné obnovení jednotné organizace se vrátilo i k podobnému přístupu v pojmání „jednoty“. I když situace PO SSM (1970–1989) byla určitým způsobem odlišná, podstata zůstala táž: idea péče svazáků o děti zůstala nenaplněná. Historie přináší dostatek příkladů, kdy i původně dobrá idea se promění v dogma, a tím se vcelku spolehlivě znehodnotí... Bylo to právě prosazení pouze povrchního, netvůrčího a proto formálního spojení dětské a mládežnické organizace, jež onu vlastně podnětnou myšlenku znehodnotilo.

Martin

CO SE POKAZILO?

Proč se z možnosti spojit pionýrské skupiny se školami stalo „povinné nepovinné“ pravidlo? Proč se z myšlenky spolupráce a jednoty, ve které je síla, stal formální autoritářský moloch?

Za obdobnými událostmi je možné vidět posun v myšlení (dnes by se asi řeklo „utahování šroubů“) u některých vlivných funkcionářů v první polovině 50. let. Promítlo se i do mnoha dalších oblastí. Tomu se ale budeme věnovat později samostatně.

NO TOTO: ŘÁDY JSOU JEN NA OKO?!

Nebojte, nebude řeč o řádech biologických, církevních ani číselných. Tentokrát si v rubrice No toto! budeme povídat o řádech jednacích a o tom, jak je dodržujeme. Není velkým překvapením, že budeme volně navazovat na povídání o Výročním zasedání Pionýra v listopadové Mozaice i na různé další výměny názorů, které proběhly po něm.

PŘEDSTAVME SI DVĚ SITUACE

I jednání orgánů pionýrské skupiny má svá pravidla, mimo jiné proto, aby PS byla chráněna před „rozhodnutími z leknutí“, a tak – přestože se má na radě jedné PS probírat materiál, o němž předkladatel informuje alespoň týden dopředu, stane se... a na schůzce rady PS přijde hospodář s návrhem projektu a se slovy: „Prosím vás, přečtěte si tenhle návrh a ideálně ho odsouhlasme, finanční rezervu na spolupodíl máme. Víím, že jsem to měl poslat před týdnem, ale vážně jsem nic nestíhal. Nicméně když to schválíme a zítra odevdáme na městský úřad, mohli bychom tu dotaci dostat, a mít tak na základně konečně opravenou střechu.“ Jak myslíte, že rozhodla rada PS?

Pro VZP platí jednací řád, který nastavuje pravidla jednání – aby se předcházelo „rozhodnutím z leknutí“. Na loňském výročním zasedání Pionýra byl vlastně těsně před koncem zasedání předložen návrh na formální úpravu stanov – posun data jejich účinnosti. Byla to chyba, ale návrh nijak věcně nezasahoval do obsahu dokumentu, jen bychom se jím začali řídit o něco dříve – což by zjednodušilo jednání s úřady. Ale aby bylo vše v pořádku, měl by návrh být předložen s předstihem daným jednacím řádem. Námět byl i s přiznáním chyby a omluvou za ni a praktickým vysvětlením předložen plénu. Přijat nebyl.

V ČEM JE PROBLÉM, ŽE O TOM PÍŠEME?

Abychom si rozuměli – tato pojednání není snahou zastříť fakt, že při předkládání Stanov Pionýra došlo na VZP k chybě: nedomyšlení drobné formality s relativně výrazným dopadem. Ano, stačilo se nad datem účinnosti zamyslet při předkládání a byl by klid, o tom není sporu.

Viděno pohledem důsledné péče o dodržování pravidel – což by u nás, vychovatelů mělo být důležitou zásadou – byl nesmlouvavý postoj části delegátů případný. Mezi dalšími ovšem zněly otázky: Je taková důslednost pravidlem skutečně vždy a všude? Není na místě, jako stejně řádní a odpovědní vychovatelé, posoudit situaci

ad hoc – a rozumně vážit poměr důslednosti a pochopení pro nastalou situaci?

RŮZNÉ METRY

A v tom je asi ono čertovo kopýtko. Metry totiž někdy používáme různé. Není to jeden případ, například v krajských radách, které mají všechny vlastní jednací řády, ale čas od času... Když byly pionýrské skupiny v jedné KOP opakovaně upozorňovány na porušování svého jednacího řádu, vnímali to jejich zástupci jako šikanu a šířily se kvůli tomu historky o nemístném sekýrování vrchností. Vždyť přece jde čistě o „jejich věc“. Jeden, ten zcela extrémní případ, kdy porušením pravidel jednání KOP byl porušen i zákon (například byl padělán dokument), skončil až u soudu. A soud – kupodivu? – rozhodl, že i to, co někdo považuje za „svou věc“, se musí řídit obecnými pravidly. (O tom jste si ostatně mohli přečíst již dříve a podrobněji.)

MŮŽE KROK VZAD PŘINÉST DVA KROKY VPŘED?

Na úrovni Pionýra samozřejmě existují jednací řády, to je známá věc. Zpravidla je i až úzkostná snaha je dodržovat. Jejich porušení by ostatně těžko proběhlo bez povšimnutí. A přece, proč tolik lidí kladlo vloni v Pardubicích otázku – kde je tedy ona míra? Zvláště, když nešlo o zásah věcný, měnící nějaký tematický prvek, ale o organizační opatření. Přece to nebyl jediný případ v naší historii, kdy se muselo

volit mezi důsledností a tolerováním prohřešku (byť ten nám ale může v konečném důsledku pomoci).

Vraťme se však k uvedeným příkladům situací. Ta první je nejen skutečná, ale jsme si jisti, že nějakou podobnou jistě zažilo mnoho čtenářů a nechtěli bychom se sázet, v kolika z nich zvítězila pravidla jednání a v kolika ryzí pragmatismus a s ním tolerance k přiznané chybě.

Pravidla, a zejména naše – pionýrská, vnášejí do života Pionýra očekávatelnost a řád, čímž nám umožňují žít s vědomím bezpečnosti a předvídatelnosti. Pravidla proto nejsou jen slova. Ale... může nějaký soubor pravidel předvídat všechny možné situace a jejich nuance? Tu je odpověď také jasná: Nemůže. A tak se zde nabízí prostor pro uplatnění toho, čemu leckdo říká „zdravý selský rozum“.

CO Z TOHO PLYNE?

Cílem tohoto povídání není dobrat se absolutního závěru, co je správnější, ale vybídnout k zamyšlení se, jak vlastně s pravidly pracujeme a jak je (na různých úrovních) vnímáme. A nezakrývejme, že i odlišně. Ehm, přece – čistě mezi námi – jistě není problém se dohodnout a ono pomyslné oko přimhouřit. V situaci z VZP zvítězil řád. Což je také dobře. Signál, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala – byl vyslán.

Martin a Jakub

RISP – BLONDÝNA SE VRACÍ

a není sama...

Máme tu nový rok a s ním se po článku věnovaném úpravám a doplňkům k evidenci vracíme opět ke zpracovávání námětů a připomínek a jejich promítnutí do RISPu.

ZRZ: Tak povídej, co se událo, v čem nám zase děláš chaos?

BLO: Proč chaos? Pracujeme na zpracování připomínek, o které byl zájem. Některé z nich se týkaly například přidávání nových členů do oddílů nebo přímo na PS.

ZRZ: Přidávání členů využívají snad všichni, je ale dost zdlouhavé. Nebo už ne?

BLO: No právě, bylo moc zdlouhavé. Nyní je základ přidávání stejný – po pokynu přidat osobu se vyplní jméno a příjmení, adresa, pohlaví a jednotka, jako doposud. Poté se ale již nezobrazí detail této osoby, ale rovnou přidávání dalšího členu, což významně urychlí přidávání více osob. To se teď při probíhající evidenci jistě hodí. Když ale přidáváme jen jednu osobu, můžeme přidání další osoby jednoduše zrušit.

ZRZ: No vidíš, to rozhodně ušetří spoustu klikání navíc. ☺ Ale co ten detail osoby, který se zobrazoval po jejím přidání? Co když ho chci vidět?

BLO: Na něj najedeš tak jako doposud v seznamu osob, kliknutím na pole detail. Dále jsme pro lepší orientaci zapracovali do RISPu i další bod z připomínek, a to zviditelnit samotné políčko evidence. To bylo dřív umístěno v liště v seznamu evidencí, teď je ale vidět také na úvodní stránce.

ZRZ: Takže ho zase budeme hledat jinde?

BLO: Ne, hledat ho snad nikdo nebude, v seznamu evidencí je stále a nově je umístěno hned na domovské stránce vedle „Oznámení“.

ZRZ: Tak to jo, to snad najdeme. Máš tam ještě něco?

BLO: Ano, jedna z připomínek se týkala položky e-mail u oddílových vedoucích, toho, aby byla vedena jako povinný údaj. Ta už je ale vlastně vypořádaná, protože e-mail bude nutný kvůli přístupu do ostatních pionýrských aplikací jako je např. Přihlašovna nebo E-moška, a to nejen u vedoucích oddílů, ale i všech ostatních pionýrských pracovníků už od instruktorů. O tom jsme podrobně psali v minulém Mozaice.

ZRZ: Tak to se nám sešlo hezky dohromady.

Jedem?

Že váháš!

V reakci na minulou Mozaiku se ozývaly dotazy, zda bez přihlášení údaj z RISP nebude přístupný web www.pionyr.cz. Pokud i vás taková otázka napadla, opravdu se nemusíte bát. Pionýrský web bude nadále normálně přístupný komukoli. Přihlášení uživatelé ale v budoucnu uvidí v části pro členy mnohem více informací než nepřihlášení.

BLO: Jojo. Teď je ještě potřeba, aby se to v RISPu rychle promítlo, aby opravdu měli všichni od instruktorů dále vložen v RISPu svůj e-mail, než se začnou divit, že se do E-mošky a podobně nedostanou. Nakonec byla ještě opravena terminologie, název „evidovaná osoba“ (tedy někdo, kdo není člen, jen ho máme zapsaného třeba kvůli seznamům z akcí) byl díky používání sousloví „evidence členů“ docela matoucí, a tak je změněn na „nečlen“, což je zcela srozumitelné.

ZRZ: Tak to je určitě lepší, to se ani nebudu muset učit nazpaměť. ☺

O zpracovávání dalších připomínek si povíme zase příště, dostáváme se zhruba do poloviny naší nejzastoupenější skupiny „Připomínky, k aktuálnímu zpracování“, která tvoří 64 % veškerých námětů a připomínek.

Vendy

předsedův glosář

PF 2017

S koncem roku se z mnoha obálek vyvalí péefka... A s nimi nezřídka i různé dopisy... z médií se na nás valí nejrůznější shrnutí, přehledy a statistiky – jaký ten končící rok byl, a nebo měl být a nebyl.

Slyšel jsem a četl, jak mnoho lidí při ohlédnutí za letošním rokem hude, že byl takový či makový a nenaplnil různá očekávání... No, asi jo. Dokonalý nebyl. Ale rozhodně však platí, že jaký byl, tak na tom i my máme svůj podíl. Byť, což je nesporné, jsou i věci kolosální mimo náš přímý vliv. Moje soukromá bilance mi však říká, jestli nejsme poněkud nenažraní, jakobychem si zvykli na svůj (možná nenápadný) nadbytek, ostatně klimatické změny se naší generace určitě ještě příliž nedotknou (pokud vůbec) a mír vnímáme jako samozřejmost... Teroristické útoky jsou sice hrozné, ale není to válka, připustíme si to.

Proto – při veškerém stýskání si, že by mohlo být lépe – jsem optimista a nevidím důvod být něčím jiným. Pesimista vidí obtíž

při každé příležitosti a již předem z ní má hrůzu. Snažím se spíš při každé obtíži vidět příležitost. A protože nevěřím na jakési Všudepřítomné Všemocno, jsem hluboce přesvědčen, že především my jsme pány svého osudu. Mám za to, že vše co nás čeká, úkoly, které život přinese, nejsou nad naše síly a že žádná dřina a úsilí nejsou větší, než můžeme unést. Záleží především na nás! **Věříme-li tomu, co děláme, a máme-li chuť překážky překonávat, dokážeme to. I v roce 2017.**

Martin

P.S. Možná jsem použil hodně patetická slova. Ale když slyším to časté stýskání a fňukání a současně sleduji celospolečenské obžerství a zahrnování dárky, pohříchu mnohdy zbytečnostmi, soudím, že špetka patosu se unese.

PRVNÍ A POSLEDNÍ POVINNOST ŘÁDNÉHO HOSPODÁŘE

Pionýrské skupině odcházel po více než 25 letech z funkce vedoucí skupiny, Jiří. Nástupcem byl podle očekávání zvolen Vladimír – byl členem od 10 let a prošel všemi funkcemi a školeními a ve 24 letech se cítil připraveným. Když Vladimír a Jiří podepsali poslední protokol, chyběla do půlnoci necelá hodina. „Nikdy jsem si nedokázal tenhle poslední den představit.“ – řekl Jiří. „Ani já“ – reagoval Vladimír – „já tě měl skoro jako druhého tátu, a tak by to chtělo nějakou otcovskou radu, ne?“ Jiří se zamyslel a podrbl na bradě: „Četl jsi, co jsi před volbami podepisoval?“ „Jasně“ – na to – Vladimír „že znám svá práva a povinnosti a že s volbou souhlasím.“ No prima, pomyslel si Jiří a pokračoval. „A víš co je péče řádného hospodáře?“ „No těžko to dokážu popsat, ale tak nějak cítím, že bych měl všechno dělat co nejlépe a pokud možno neškodit. Povinnosti podle stanov bych dokázal vyjmenovat z paměti, přece to učím instruktory“ – na to Vladimír.

„No, to je pěkné, ale asi by sis měl zopakovat právní minimum. V občanském zákoníku se říká, že kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí, jinými

slovy s péčí řádného hospodáře. Je to první a základní povinnost a fakticky – musíš rozhodovat se znalostí věci a ty znalosti si musíš obstarat. Když tedy budeš kupovat stany, tak si určíš kolik a jakých potřebuješ, seženeš informace o kvalitě a ceně a zvolíš optimální variantu. Musíš se o skupinu prostě starat pečlivě jako o vlastní majetek – třeba pravidelně platit elektřinu, nájemné a tak – tedy hájit zájmy skupiny – jsi tady pro ni a ta na tebe spoléhá. Každý tvůj krok musí být promyšlený – prostě profesionální, i když jsi dobrovolník a děláš to bezplatně. Když si nebudeš vědět rady – je tady krajská organizace nebo ústředí – a tam ti poradí. Může se i stát, že na to nebudeš stačit, oženíš se, přijdou děti nebo tě práce zaměstná tak, že už prostě nebudeš mít čas. Pak si musíš určit priority – čemu dáš přednost, jinak budeš jedno nebo druhé zanedbávat. Potom je lepší předat je nástupci, jako jsem to udělal já. Je to těžké rozhodnutí, ale pokud přestaneš být řádným hospodářem, budou následovat opomenutí, chyby. Vzpomeň si na Míru ze sousedního okresu, který nezaplatil pojistku a pak musel platit novou střechu základny. I jako neplacený „dobrovolník“ jsi převzal řadu povinností. Neplnění bude mít následky. Takže má

rada zní: Jakmile budeš mít pocit, že na to nestačíš, porad se s někým zkušeným, a když to jinak nepůjde, najdi si nástupce. Ber to jako povinnost ke skupině. Když jí nemůžeš dát to, co potřebuje, musíš najít toho, kdo to dokáže. Každý to pochopí a ty ušetříš spoustu starostí nejenom sobě, ale i všem ostatním. Víš proč?“ Vladimír zavrtěl hlavou. „Protože tak to většinou bývá“ – odpověděl Jiří – „a já věřím na statistiku – věci končí tak, jak obvykle končí. Ale nechci tě strašit. A pokud budeš potřebovat poradit, můžeš kdykoliv přijít.“

Michal Pokorný

advokát, právní zástupce Pionýra

ilustrace J. Dostál

SLOVO DO PRANICE

SOUTĚŽ SAMI O SOBĚ SE UŽ ASI NEUSKUTEČNÍ?

Překvapilo mně, že soutěž v propagaci činnosti pionýra Sami o sobě již nebude. V Mozaice (únor 2016) jsem se dočetl, že je nutno ji zmodernizovat, motivovat a inspirovat další PS k zapojení. Místo toho se na webu objevilo červené krátké upozornění „soutěž byla ukončena“. V poslední době se hovoří o propagaci naší činnosti a Pionýr zruší soutěž, která zviditelňovala aspoň několik pionýrských skupin. Máme materiál „Jak realizujeme Píár aneb jak propagujeme“, ale o tom, jak zapojit více než je těch 15 z dvou set PS se tam nedočteme. Ze zkušenosti vím, že zajistit i malou akci je značně náročné od propagace, přes organizaci, vyúčtování až po to napsání článku a vložení do médií. Po roce zpracovat hodnotící zprávu je také úkol nad možnosti většiny. Určitě by to chtělo zjednodušení

kritérií soutěže, hodnotit třeba jenom internetové stránky. Článek, který napíše do novin, určitě také vloží na své webové stránky nebo facebook.

Naše skupina se soutěže zúčastňovala od roku 1994 do 2006. Vrátili jsme se v roce 2015 a i v neskutečném systému kategorií jsme (už podeváté) zvítězili. Ten desátý titul už asi nebude.

Míra Dvořák, PS Nepomuk

ODPOVĚĎ REDAKCE

Ano, soutěž byla ukončena. Rozhodl tak Výkonný výbor ČRP po opakovaných diskuzích. Důvodem byla skutečnost, že soutěž byla složitá a nefungovala tak, jak by měla. Má zdvojený název (kryje se s jiným), ten navíc není ani originální ani motivující... Dílčích příčin bylo více.

Na druhou stranu je pravda, že propagace činnosti je velké téma a rozhodně by se o ní

nemělo přestat mluvit. Ještě více platí, že je potřeba umět ocenit ty, kteří se jí skutečně věnují, namísto naříkání, že to nejde. Proto bylo zároveň s ukončením soutěže navrženo, aby byla udělována vyznamenání za výrazné propagační počiny. Návrhy se, pravda, zatím nehrnou, ale jde o celkem novou věc a ty v Pionýru vždy potřebují nějaký čas, než se prosadí, tak snad nemusíme házet flintu do žita.

Zeptejme se ale čtenářů, jaký mají na věc názor:

Chtěli byste se s ostatními pionýry srovnávat v propagačních aktivitách?

Jestli ano, proč jste se nezapojovali do soutěže Sami o sobě?

Pokud vám soutěž Sami o sobě chybí, čím by měl být nahrazena?

Pište na: mozaika@pionyr.cz

diskuze

1. 2. 1857 se narodil Vladimir Michajlovič Bechtěrev, ruský lékař, který svými objevy přispěl k diagnostice nervových chorob. (obr. 1)

1. 2. 1902 čínská císařovna Cch'-si vydala nařízení, jímž zrušila zákaz smíšených sňatků mezi Mandžuy a Číňany a doporučila, aby se přestalo s deformováním nohou u žen.

1. 2. 1927 byla ve Velké Británii znovu zformována 1. stíhací peruť RAF.

1. 2. 1942 se narodil Jiří Poborák, spisovatel komiksu Čtyřlístek. (obr. 2)

3. 2. 1857 se narodil Wilhelm Johannsen, dánský biolog a botanik, průkopník experimentální genetiky rostlin, zakladatel moderní genetické terminologie, který jako první použil pojem gen.

4. 2. 1902 se narodil Charles Lindbergh, americký letec, který proslul prvním sólovým přeletem Atlantského oceánu v roce 1927. (obr. 3)

4. 2. 1942 vyložil Reinhard Heydrich v tajném projevu k nacistickým pohlavárům plán na „konečné řešení české otázky“.

4. 2. 1947 se narodil Ludvík Hess, český novinář, spisovatel a chovatel koní, který v roce 2005 zřídil v České republice první babybox.

4. 2. 1967 se americká sonda Lunar Orbiter 3 stala družicí Měsíce. (obr. 4)

7. 2. 1812 se narodil Charles Dickens, anglický spisovatel, který je považován za jednoho z největších romanopisců 19. století. Jeho neznámější dílo je román Oliver Twist.

7. 2. 1992 byla podepsána Maastrichtská smlouva, smlouva o Evropské unii, která byla významným krokem k evropské integraci a federalizaci.

8. 2. 1932 se narodil John Williams, americký skladatel filmové hudby. Složil hudbu k více než stovce především dobrodružných a fantastických filmů jako Harry Potter, Jurský Park, Hvězdné války, filmy s Indiana Jonesem a další. (obr. 5)

8. 2. 1952 byla Alžběta II. korunována jako královna Spojeného království Velké Británie a Severního Irska. (obr. 6)

9. 2. 1822 Haiti napadlo nově vzniklou Dominikánskou republiku, výsledkem byla 22 let trvající okupace.

10. 2. 1937 bylo v Berlíně uzavřeno Mezinárodní ujednání o přepravě mrtvol, byl zaveden tzv. Umrličí pas.

11. 2. 1752 byla jako první nemocnice ve Spojených státech amerických otevřena Pennsylvania Hospital.

12. 2. 1637 se narodil Jan Swammerdam, nizozemský biolog, objevitel červených krvinek.

15. 2. 1972 se narodil Jaromír Jágr, český hokejista, několikanásobný vítěz Stanley cupu, mistr světa a olympijský vítěz z Olympijských her v Naganu z roku 1998. (obr. 7)

16. 2. 1862 v Praze vznikla organizace Sokol.

16. 2. 1922 vybojoval československý tým na mistrovství Evropy v hokeji ve Svatém Mořici zlatou medaili.

18. 2. 1932 se narodil Miloš Forman, česko-americký filmový režisér a scenárista. Je držitelem dvou Oscarů za nejlepší režii, tří Zlatých glóbulů a ceny BAFTA ve stejné kategorii. (obr. 8)

18. 2. 2002 byly Lípy u Mže prohlášeny za památné stromy.

20. 2. 1962 astronaut John Glenn – jako první Američan – obletěl zeměkouli po oběžné dráze. (obr. 9)

21. 2. 1842 byl Johnu Greenoughovi v USA udělen patent na šicí stroj.

21. 2. 1952 vláda Winstona Churchilla ve Velké Británii zrušila občanské průkazy, které byly vnímány jako omezující svobodu lidí.

22. 2. 1732 se narodil George Washington, 1. prezident Spojených států amerických.

26. 2. 1802 se narodil Victor Hugo, francouzský spisovatel, vrcholný představitel romantismu, autor románu Bídící.

28. 2. 1782 se narodil Josef Božek, český mechanik, hodinář, vynálezce parního automobilu (prvního u nás, druhého na světě) a konstruktér první parní lodi na Vltavě. (obr. 10)

28. 2. 1882 Karlo-Ferdinandova univerzita byla rozdělena na českou a německou část. Prvním rektorem české univerzity se stal historik Václav Vladivoj Tomek, prvním profesorem filosofie Tomáš Garrigue Masaryk.

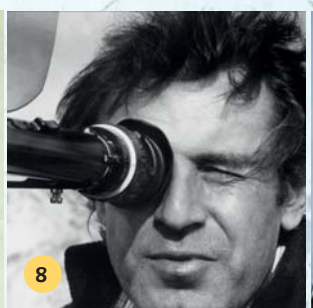
NEJVĚTŠÍ VYNÁLEZY

aneb samozřejmosti, které hýbou světem

Po střelném prachu tu máme opět vynález „mírumilovnější“. I když ne nadarmo se říká, že pero je mocnější než meč – informace jsou dnes nepochybně silnou zbraní, stejně tak jako bohatstvím, zdrojem zábavy i poznání... K jejich snazšímu šíření mezi lidmi výrazně přispěl...

Knihtisk

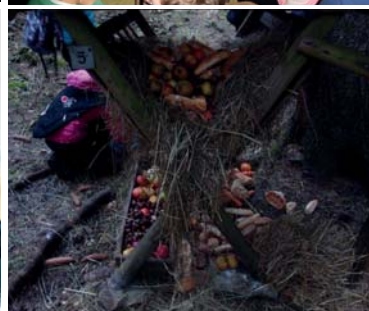
Jediný způsob, jakým mohly být množeny knihy před vynálezem knihtisku, bylo ruční opisování. Kopie knih proto vznikaly dlouhé měsíce a dovolit si je mohli pouze ti nejbohatší. Ačkoliv technika knihtisku byla na Blízkém východě známá již mnoho staletí, vynález mohučského zlatníka Johaneše Gutenberga z poloviny 15. století byl veskrze revoluční. Pohyblivé odlitky písmen totiž umožňovaly v krátkém čase vytvářet stále nové a nové předlohy, což předcházející technika tisku pomocí pevných plátů neumožňovala. Tisk se tak výrazně zjednodušil, zrychlil a zlevnil. Knihy a později i časopisy se díky tomu staly prvními masovými médii a umožnily šíření informací a myšlenek i mezi chudší vrstvy obyvatel. Knihtisk přispěl k šíření gramotnosti a sehrál důležitou roli ve formování moderní společnosti a států. Přestože je Gutenberg považován za jednoho z největších vynálezců všech dob, prožil takřka celý svůj život v chudobě.

LOUČENÍ S ROKEM 2016

Vánoční svátky a příchod nového roku slaví každý po svém a pionýři nejsou žádná výjimka. V minulém Mozaice jste na této stránce našli fotky z adventních dílen, ale toto období je příležitostí k mnoha dalším aktivitám. Některé pionýrské skupiny pořádají tradiční mikulášské, vánoční schůzky s nadílkou dárků nebo i s přespaním v klubovně, další plní krmelce a zdobí stromčky dobrotami pro zvířátka, vyrážejí na výpravy, ale v předvánoční pionýrské nadílce se najdou třeba i šachové turnaje. Zkrátka i Vánoce jsou pro pionýry dobrodružství na míru. ☺

Na této stránce vidíte fotky od 117. PS Kalich (Praha), PS Dravci (Ústí nad Labem), PS Jince, PS Jitřenka Kdyně, PS Kamarád (Jihlava), PS Miloše Sýkory (Ostrava), PS Paskov, PS Radovánka (Liberec), PS Safír Kdyně a PS Záře (Praha).

